

menfat efter deres Ønske". Man har jo ikke en Gang nødvendig at tage Hensyn til, hvad en saadan Kommission fordrer. Man kan jo prøve, om det, den fordrer, staar i Modstrid med andres Interesser; men det er dog berettiget, at en stor Samfundsklasse, der har sine Interesser at varetage, selv taler med derom. Den Vej, man nu er gaaet, og hvor man ikke har spurgt de interesserede om deres Mening, men selv ment at have løbet noget langt bedre, end disse kunde præstere, det er det samme som at gøre sig til Formynder for de industri-drivende. Man hører jo ogsaa ofte den Ytring, naar det drejer sig om en Lovlov: Det kunne de Folk ikke tale med om, de ere jo selv interesserede deri, vi andre, som ikke ere interesserede deri, maa hellere bringe den Sag i Orden. Det vilde dog føre til underlige Konsekvenser, hvis man overalt fulgte dette Princip. Men netop deri, at man ikke har villet give de interesserede Lejlighed til at stille deres Krav i denne Sag, ser jeg det største Angrebepunkt mod det, som er sket, og det Resultat, som her er foreberedt. Havde de industri-drivende stillet uberegtigede Krav, kunde man jo have mødbestemt dem; men at stille Krav og søge at faa taget Hensyn til dem, er noget, hvortil man fra en demokratisk Betragtning ikke kan bestride deres Ret. Den ærede Ordfører siger, at hvis denne Lov skulde strandes i Landstinget — hvilket jeg ikke ved noget om og heller ikke vil ønske — saa vil han ikke vige tilbage for at rejse Bevægelsen paa ny og stille skarpe Fordringer. Hertil vil jeg sige: Det ønsker ogsaa jeg, han skal gøre; saa tvivler jeg nemlig ikke om, hvorledes denne Bevægelse vil ende. Jeg ønsker denne Sag forelagt Bælgerne, ligesom det er sket alle andre Steder i Verden. Den ærede Ordfører ved jo, hvorledes man i Sverige har kæmpet fra det ene Valg til det andet om denne Sag paa Valgtribunerne, og den ærede Ordfører ved, at denne Kamp endte med, at Bestyrelsen sejrede. Jeg er sikker paa, at det samme vilde ske her, naar denne Sag kom paa Valgtribunerne, om ikke paa en Gang, saa dog i nogle Gange. Jeg er af den Mening, at naar der er Tale om en saa vigtig og indgribende Reform, der kan under visse Forudsætninger bethede Forarmelse for store Dele af Befolkningen og dermed for det hele, bør en saadan Reform ikke jages igennem af udenforstaaende enten i Udvalg eller uden for Udvalg, men afgøres af Bælgerne gennem deres Valg af Repræsentanter. Føre disse Valg saa til det, som den ærede Ordfører ønsker, at hans Principper sejre, saa saa vi finde os deri; men

jeg er overbevist om, at de vilde føre til noget ganske andet, og derfor er jeg i det Stykke ganske enig med mig selv om, at jeg vil foretrække, hvad den ærede Ordfører stillede i Udsigt. Kan der opnaas en fornuftig Reform, uden at dette store Apparat bliver sat i Virksomhed, er det en anden Sag, saa slippe vi jo for en Del Ulejlighed; men set fra et demokratisk Synspunkt vilde det jo ikke være rigtigt, at det skete, uden at Sagen havde været drøftet saaledes, at der ikke var et eneste Menneske i Landet, som ikke havde dannet sig en Mening om, hvorvidt en Lovreform burde gaa i den ene eller den anden Retning.

Dinesen: Jeg vilde gerne tillade mig en kort Bemærkning i Anledning af de saaldne Ytringer. Jeg kan ikke erklære mig enig med noget af de to ærede Medlemmer, der sidst havde Ordet, naar man henviser til, at disse Spørgsmaal skulle løses ved en Valgstamp o. s. v.; thi dette anser jeg ikke for noget godt Middel. Jeg har den Formening, at kommer man for stærkt ind derpaa, bliver det kun et Middel til, at det hele gaar i Staa, men ikke til at fremme nogen Afgørelse. Fra nogle Sider kunde det maaske være det, man ønskede; men det vil jeg ikke sige, at jeg for mit Vedkommende ønsker. Jeg tror, at der i nogen Tid har været en Udvikling, der kunde tyde paa, at vi gik i Retning af en saadan lempelig Afgørelse af Sagen, som alle Parter kunne være tjente med. Jeg skal her bemærke over for det ærede Medlem for Horsens (Wulff), at jeg stønner, at man fra nogle Sider er i Begreb med at slaas lidt for stærk Alarm i Anledning af, hvad der foreligger, og hvad der er Udsigt til at føre igennem, og jeg skal ikke vige tilbage for at sige, at hvis man i fortsat Grad slaas for stærk Alarm i den Henseende, vil man aldeles afgjort skade sin egen Sag, og det Resultat, jeg har villet, at man skulde komme til. De Indstillinger, som jeg deltog i ved 2den Behandling, tror jeg i det hele taget kunne forsvares. Jeg skal kun gentage, hvad jeg tidligere har sagt, at der kan være et og andet enkelt Punkt, hvor der kan være en Rettelse at foretage i Henhold til ny Oplysninger, men jeg tror, at i det væsentlige kunne de Forslag, som jeg har været med til at indstille, forsvares, og ogsaa forsvares som endelige Afgørelser. Naar jeg nu adværer imod, at der tages for stærkt paa Vej baade i den ene og den anden Retning, kunde jeg ogsaa nok have lyst til at sige, at der paa forskellige Steder, hvor man søger at plaidere denne Sag, er god Opfordring til at opfordre de vedkommende til at sige den